

**Toelichting op de Verordening
maatschappelijke ondersteuning
gemeente Alkmaar**

INHOUDSOPGAVE

Algemene toelichting	4
Artikelsgewijze toelichting	5
Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen	5
Artikel 1. Begripsbepalingen	5
Artikel 2. Uitgangspunten.....	8
Hoofdstuk 2 Vorm van te verstrekken individuele voorzieningen	11
Artikel 3. Keuzevrijheid	11
Artikel 4. Voorziening in natura.....	11
Artikel 5. Financiële tegemoetkoming.....	11
Artikel 6. Persoonsgebonden budget.....	11
Artikel 7. Eigen bijdragen en eigen aandeel	12
Hoofdstuk 3 Hulp bij het huishouden	13
Artikel 8. Vormen van hulp bij het huishouden	13
Artikel 9. Algemene hulp bij het huishouden	13
Artikel 10. Recht op hulp bij het huishouden	13
Artikel 11. Respijtzorg	14
Artikel 12. Omvang van de hulp bij het huishouden	14
Artikel 13. Omvang van het persoonsgebonden budget	14
Hoofdstuk 4 Woonvoorzieningen	15
Artikel 14. Vormen van woonvoorzieningen	15
Artikel 15. Algemene woonvoorzieningen en recht op individuele woonvoorzieningen	15
Artikel 16. Soorten individuele woonvoorzieningen	15
Artikel 17. Het recht op individuele woonvoorzieningen	16
Artikel 18. Uitsluitingen	16
Artikel 19. Hoofdverblijf.....	17
Artikel 20. Verhuis- en inrichtingskosten.....	17
Artikel 21. Uitgangspunten.....	17
Artikel 22. Aard van de materialen.....	18
Artikel 23. Aanvang werkzaamheden en inzicht in de woning	18
Artikel 24. Gereedmelding	18
Artikel 25. Het verwerven van grond.....	18
Artikel 26. Kosten in verband met onderhoud, keuring en reparatie	18
Artikel 27. Huurderving	19
Artikel 28. Verwijderen van voorzieningen	19
Artikel 29. Kosten in verband met tijdelijke huisvesting.....	19
Artikel 30. Terugbetaling bij verkoop	19
Hoofdstuk 5 Vervoersvoorzieningen	21
Artikel 31. Vormen van vervoersvoorzieningen	21
Artikel 32. Algemene vervoersvoorziening	21
Artikel 33. Vervoersvoorzieningen in natura en individuele vervoersvoorzieningen	21
Artikel 34. Algemeen gebruikelijke vervoersvoorzieningen	22
Artikel 35. Vervoersbehoefte	22
Hoofdstuk 6 Rolstoelen	23
Artikel 36. Vormen van rolstoelvoorzieningen	23
Artikel 37. Rolstoelvoorzieningen bij incidenteel rolstoelgebruik en sportrolstoel	23
Artikel 38. Aanspraak op rolstoelvoorzieningen voor AWBZ-bewoners	24

Hoofdstuk 7	Inkomensondersteunende voorzieningen.....	25
Artikel 39.	Inkomensondersteunende voorzieningen.....	25
Artikel 40	Inkomensgrens inkomensondersteunende voorzieningen	25
Hoofdstuk 8	Het verkrijgen van voorzieningen en het motiveren van besluiten	26
Artikel 41.	Gebruik aanvraagformulier	26
Artikel 42.	Relatie met de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten	26
Artikel 43.	Inlichtingen, onderzoek, advies en beschikking	26
Artikel 44.	Wijzigingen in de situatie	27
Artikel 45.	Intrekking van een voorziening	27
Artikel 46.	Terugvordering	27
Hoofdstuk 9	Slotbepalingen	28
Artikel 47.	Hardheidsclausule	28
Artikel 48.	Gevallen waarin de verordening niet voorziet	28
Artikel 49.	Indexering	28
Artikel 50.	Evaluatie	28
Artikel 51.	Citeertitel.....	28

Algemene toelichting

Het op 27 mei 2005 ingediende wetsvoorstel 30131 "Nieuwe regels betreffende maatschappelijke ondersteuning", de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), is op 14 februari 2006 in de Tweede Kamer aangenomen en op 4 juli 2006 door de Eerste Kamer.

Hieraan is een behandeling voorafgegaan die de aangenomen wet een ander aanzicht heeft gegeven. De consequenties hiervan zijn niet direct te overzien: ook de Wet maatschappelijke ondersteuning is een wet die verdere invulling behoeft en uiteindelijk door jurisprudentie een duidelijke vorm zal krijgen.

Bij de Wet maatschappelijke ondersteuning is sprake van het gegeven dat het kernbegrip van de wet, het zogenaamde compensatiebeginsel, bij amendement aan de wet is toegevoegd, waardoor een begripsomschrijving van dit cruciale begrip ontbreekt. Hiervan is het gevolg dat de toelichting op het amendement uitgangspunt is voor de vormgeving van dit compensatiebeginsel.

De Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Alkmaar geeft invulling aan de in de Wet maatschappelijke ondersteuning gegeven opdracht regels te stellen bij verordening.

In de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Alkmaar is vorm gegeven aan het compensatiebeginsel zonder de regels van de Wet voorzieningen gehandicapten en de regels rond de functie huishoudelijke verzorging uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) geheel los te laten. Dit is van belang om niet een vacuüm te laten ontstaan, te meer daar het overgangsrecht zoals geregeld in de Wmo bestaande cliënten maximaal één jaar het behoud van de oude rechten op grond van de AWBZ garandeert.

In de Wmo komen voorzieningen uit de Welzijnswet en voorzieningen uit de AWBZ en de Wvg bij elkaar. Voorzieningen die tot 1 januari 2007 onder de Welzijnswet vielen en na die datum onder de Wmo, worden als voorliggende voorzieningen beschouwd en zijn daarom niet in de verordening opgenomen.

De bedragen en bijbehorende regelgeving zijn opgenomen in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Alkmaar.

Artikelsgewijze toelichting

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsbepalingen

Ad a. *Wet*

Deze bepaling spreekt voor zich; zie hiervoor ook de in artikel 43 van de Wet maatschappelijke ondersteuning opgenomen citeertitel van de wet.

Ad b. *Compensatiebeginsel*

De gemeente heeft de algemene verplichting om de beperkingen die iemand heeft in de zelfredzaamheid op het gebied van het voeren van een huishouden, het zich verplaatsen in en om de woning en om zich lokaal per vervoermiddel te verplaatsen, weg te nemen. Onder zelfredzaamheid wordt in dit verband verstaan het lichamelijke, verstandelijke, geestelijke en financiële vermogen om zelf voorzieningen te treffen die deelname aan het normale maatschappelijke verkeer mogelijk maken. Aan het compensatiebeginsel wordt door de gemeente voldaan door concrete voorzieningen te verstrekken, te weten hulp in de huishouding, woon- en vervoers- en inkomensondersteunende voorzieningen en rolstoelen.

Ad c. *Beperkingen*

De term “beperkingen” is ontleend aan de ICF, de International Classification of Functioning, Disability, and Health, opgesteld door de Wereld Gezondheidsorganisatie (World Health Organisation, onderdeel van de Verenigde Naties) en biedt voor gemeenten een uniform begrippenkader dat als grondslag dient om de behoefte aan voorzieningen in individuele gevallen vast te stellen.

Ad d. *Persoon met beperkingen*

De begripsomschrijving van het begrip “persoon met beperkingen” is afgeleid van de begripsomschrijving van “beperkingen” en van de verschillende terreinen, o.a. de Wvg, waarvoor op grond van de wet voorzieningen kunnen worden verstrekt. De doelgroep “personen met een chronisch psychisch of psychosociaal probleem” is afkomstig uit de AWBZ-regelgeving (Besluit zorgaanpakken).

Ad e. *Mantelzorg*

De begripsomschrijving van het begrip “mantelzorg” is ontleend aan de begripsomschrijving van “mantelzorg” in de wet (artikel 1, lid 1 onder b, van de wet).

Af. f. *Mantelzorger*

Hieronder wordt verstaan de persoon die langdurige zorg biedt uit aan een hulpbehoevende. Deze zorgverlening vloeit veelal voort uit de sociale relatie en overstijgt de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar. De zorg wordt niet in het kader van een hulpverlenend beroep geboden.

Ad h. *Verantwoorde voorziening*

Een uitgangspunt van de wet is dat een persoon met beperkingen zo zelfstandig mogelijk aan het maatschappelijke verkeer moet kunnen deelnemen. Voor de compensatie van de beperkingen die de persoon in zijn zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie ondervindt, treft het college voorzieningen die doeltreffend, doelmatig en afgestemd zijn op de specifieke situatie van de aanvrager.

Daarvan is sprake als:

- bij de keuze van de voorziening rekening wordt gehouden met de persoonlijke omstandigheden van de aanvrager;
- de voorziening is gericht op het versterken van de zelfredzaamheid en zelfregie van de aanvrager in plaats van de afhankelijkheid van een ander;
- de toegekende voorziening er op is gericht om voor de aanvrager een gelijke of zo goed mogelijke vergelijkbare positie te creëren als een persoon zonder beperkingen heeft;
- de toegekende voorziening de mogelijkheid biedt om normaal van de woning gebruik te maken, waarbij het in ieder geval gelet wordt op leven, verzorgen, het verrichten van geregelde huishoudelijke taken, slapen, bezoek ontvangen, ontspannen en studie;
- de toegekende voorziening uitgaat van de diversiteit aan vervoersbehoefte van de aanvrager.

Ad j. *Algemene voorziening*

Het gaat hier om direct of uit voorraad beschikbare voorzieningen. Daarbij valt te denken aan reeds bestaande of nog te ontwikkelen voorzieningen: collectief vervoer, scootermobielpools, algemene woonvoorzieningen als klussendiensten en voorzieningendepots, rolstoelpools en vrijwilligersdiensten. De verstrekkingprocedure is eenvoudiger dan bij individuele voorzieningen: een beperkte toegangsbeoordeling en geen formele beslissing (beschikking). In de regel gaat het om eenvoudige en veel voorkomende voorzieningen die bedoeld zijn voor incidenteel of kortdurend gebruik. Kenmerk van algemene voorzieningen is tenslotte dat zij altijd in natura verstrekt worden en nooit als financiële tegemoetkoming of persoonsgebonden budget. Op verzoek zal er aan de aanvrager wel een beschikking kunnen worden afgegeven, zodat rechtsbescherming gewaarborgd is.

Ad k. *Individuele voorziening*

Algemene voorzieningen hebben voorrang op individuele voorzieningen. Waar mogelijk zal eerst een algemene voorziening worden aangeboden, waar nodig zal een individuele voorziening worden verstrekt. Hoe de keuze wordt gemaakt tussen beide categorieën voorzieningen hangt af van de individuele situatie van de aanvrager. Het uitgangspunt is en blijft ook hier het verstrekken van verantwoorde voorzieningen.

Ad l. *Eigen bijdrage of eigen aandeel*

De bevoegdheid voor het vragen van een eigen bijdrage of eigen aandeel in de kosten van een voorziening vloeit voort uit de wet. Deze wordt op het inkomen afgestemd en nader uitgewerkt in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Alkmaar.

Ad m. *Voorziening in natura*

Voorzieningen in natura zijn voorzieningen die niet in de vorm van enigerlei financiële tegemoetkoming worden verstrekt. Daarbij kan worden gedacht aan verstrekking in huur, in bruikleen, in eigendom of in de vorm van dienstverlening.

Ad n. *Persoonsgebonden budget*

Een persoonsgebonden budget is een geldbedrag dat de aanvrager onder door het college bepaalde voorwaarden mag besteden aan een compenserende voorziening naar zijn keuze. Nadere uitwerking omtrent de relatie tussen diverse compenserende voorzieningen en daarbij behorende persoonsgebonden budgetten vindt plaats in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Alkmaar.

Ad o. *Financiële tegemoetkoming*

Een financiële tegemoetkoming is een geldbedrag dat is bedoeld om een bepaalde voorziening te verwerven. Het is niet altijd een kostendeekkende vergoeding, maar een bedrag, bedoeld als tegemoetkoming in de kosten.

Ad p. *Forfaitaire vergoeding*

Een forfaitaire vergoeding bestaat uit een bedrag ineens, los van het inkomen en los van de werkelijk gemaakte kosten.

Ad q. *Algemeen gebruikelijk*

De gemeentelijke overheid verstrekt geen voorzieningen, waarover de belanghebbende, gelet op de individuele omstandigheden, ook zonder diens handicap of beperking, zou kunnen beschikken. Deze voorzieningen worden als algemeen gebruikelijk beschouwd. Wat in een concrete situatie als algemeen gebruikelijk te beschouwen is, hangt af van de geldende maatschappelijke normen van het moment van de aanvraag. Het begrip “algemeen gebruikelijk” is geconcretiseerd in de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep. Het gaat daarbij om voorzieningen:

- die verkrijgbaar zijn in de reguliere handel;
- die niet speciaal voor mensen met beperkingen bedoeld zijn;
- die niet aanzienlijk duurder zijn dan vergelijkbare producten met hetzelfde doel.

Ad r. *Meerkosten*

Het begrip “meerkosten” hangt nauw samen met het begrip “algemeen gebruikelijk”, deze twee begrippen zijn elkaars tegenhangers. De meerkosten zijn de kosten, die in een direct oorzakelijk verband staan met het compenseren van de ondervonden beperking of het psychosociale probleem.

Ad s. *Besparingsbijdrage*

Wanneer een voorziening wordt verstrekt waar een algemeen gebruikelijk deel onderdeel van uitmaakt (er wordt een driewiel fiets verstrekt, de fiets is algemeen gebruikelijk en maakt daar onderdeel van uit: men hoeft zelf geen fiets meer te kopen), is er sprake van besparing: er hoeft immers geen algemeen gebruikelijke voorziening meer aangeschaft te worden. Aangezien de verstrekking binnen de wet zich beperkt tot de meerkosten, kan in die situatie van de aanvrager het bedrag dat bespaard wordt, gevraagd worden als besparingsbijdrage. Dit is geen vorm van eigen bijdrage of eigen aandeel, zodat de regels op dat gebied niet van toepassing zijn.

Ad t. *Huisgenoot*

Deze begripsomschrijving vindt zijn oorsprong in het Protocol Gebruikelijke zorg, zoals tot aan de invoering van de wet door het Centrum Indicatiestelling Zorg werd toegepast als verzameling beleidsregels voor de AWBZ-indicatiestelling voor huishoudelijke zorg. In dit kader wordt een kamerhuurder niet als een huisgenoot aangemerkt.

Ad u. Budgethouder

De invoering van het persoonsgebonden budget maakt het opnemen van het begrip “budgethouder” noodzakelijk. De budgethouder is de persoon die de beschikking krijgt over het budget en over de besteding daarvan ook verantwoording af dient te leggen.

Ad v. Hoofdverblijf

De compensatieplicht strekt zich uit tot de inwoners van de gemeente, de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens geeft hierover uitsluitel. Als de aanvrager naar een andere gemeente wil verhuizen moet duidelijk zijn waar de aanvraag ingediend moet worden.

Ad y Voorliggende voorziening

De begripsomschrijving is ontleend aan de Wet werk en bijstand en brengt tot uitdrukking dat elke andere bestaansvoorziening voor deze wet, als sluitstukvoorziening, het karakter heeft van een voorliggende voorziening, die met voorrang op de wet en de verordening dient te worden toegepast. De inkomensondersteunende voorzieningen zijn complementair ten opzichte van een voorliggende voorziening. Indien zich in het bereik of de werking van een voorliggende voorziening wijzigingen voordoen, dient de uitvoering van de wet en deze verordening daarbij aan te sluiten. De gegeven begripsomschrijving laat dit toe.

Artikel 2. Uitgangspunten

Artikel 2, lid 1

Ad a.

Deze definitie is ontleend aan de Verordening voorzieningen gehandicapten. Wat langdurig noodzakelijk is, is afhankelijk van de concrete situatie. Het kan, in tijd uitgedrukt, gaan om twee maanden, bijvoorbeeld bij mensen die in een terminaal ziektestadium verkeren. Het kan ook gaan om veertig jaar, in situaties waarin de beperking aangeboren is en stabiel van aard is. Kenmerk is in beide genoemde situaties dat de ondervonden beperking, naar de stand van de medische wetenschap op het moment van de aanvraag, onomkeerbaar is. Er is dus redelijkerwijs geen verbetering te verwachten in de situatie van de aanvrager. In dit kader zal de prognose van groot belang zijn. Zegt de prognose dat de betrokkene na enige tijd zonder de benodigde hulpmiddelen of aanpassingen zal kunnen functioneren, dan wordt van een kortdurende noodzaak uitgegaan. Bij een wisselend beeld, waarbij verbeteringen in de toestand worden opgevolgd met periodes van terugval, wordt echter uitgegaan van een langdurige noodzaak. De medisch adviseur speelt bij het antwoord op de vraag of er al dan niet sprake is van een langdurige noodzaak voor de betreffende voorziening een belangrijke rol. Voor langere tijd betekent in ieder geval dat wie tijdelijke beperkingen heeft, bijvoorbeeld door een ongeluk, terwijl vast staat dat de handicap van voorbijgaande aard is, niet voor een voorziening in het kader van deze verordening in aanmerking komt.

Ad b.

De voorzieningen die in het kader van deze verordening worden verstrekt dienen naar objectieve maatstaven gemeten zowel adequaat als de meest goedkope voorziening te zijn. Datgene wat de aanvrager als een meest passende oplossing voor zijn beperkingen beschouwt wordt meegewogen in de beoordeling van het verantwoord zijn van de voorziening. Ook het criterium inzake de kosten van de voorziening, spelen een rol bij de uiteindelijke beoordeling van het al dan niet verantwoord zijn van een voorziening. Voorzieningen die kostenverhogend werken zonder dat zij verantwoord zijn, komen in beginsel niet voor vergoeding in aanmerking. Het is denkbaar dat een product dat duurder is dan een vergelijkbaar product, langer meegaat en dus uiteindelijk goedkoper is. Wat betreft de kwaliteit van de voorziening wordt uitgegaan van een verantwoord niveau. Het is uiteraard wel mogelijk een

verantwoorde voorziening te verstrekken die duurder is dan de goedkoopst adequate voorziening, mits de aanvrager bereid is het prijsverschil uit eigen middelen te betalen.

Ad c.

Het probleem van de persoon met beperkingen wordt op grond van de wet gecompenseerd. Dat individuele probleem staat centraal bij de beoordeling van de aanvraag voor een voorziening op grond van de wet.

Ad. d.

De compensatieplicht die de gemeenten hebben met betrekking tot de verlening van woonvoorzieningen, beperkt zich tot het hoofdverblijf van de aanvrager. Zie ook de toelichting op artikel 19 van deze verordening.

Artikel 2, lid 2

Een uitzondering op de regel dat de aangevraagde voorziening langdurig noodzakelijk moet zijn, wordt gevormd door situaties waarin voor een afzienbare periode hulp bij het huishouden nodig is, bijvoorbeeld bij ontslag uit het ziekenhuis na een opname of bij een ontregeld huishouden.

Artikel 2, lid 3

Ad a.

De algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn voorzieningen waarover een met de aanvrager vergelijkbare persoon, ook los van de beperking, kan beschikken. Deze voorzieningen hoeven dus niet te worden verstrekt. Wat in een concreet geval algemeen gebruikelijk is, hangt in beginsel af van de aard van de gevraagde voorziening. Daarnaast speelt de financiële situatie van de aanvrager een rol, gezien in relatie tot de maatschappelijke normen op het moment van de aanvraag. De financiële situatie van de aanvrager kan leiden tot een uitzondering op het beginsel dat geen algemeen gebruikelijke voorzieningen worden verstrekt. Een dergelijke uitzondering doet zich voor als het inkomen van de aanvrager – mede ten gevolge van aantoonbare kosten ten gevolge van de beperking – onder het in diens situatie geldende bijstandsniveau dreigt te geraken. Een andere uitzondering vormt het ten gevolge van een plotseling optredende handicap moeten vervangen van zaken die nog niet zijn afgeschreven; dat zou zonder die handicap immers ook niet gebeuren.

Ad b.

Onder b. wordt aangegeven dat deze voorzieningen niet worden verstrekt als er een andere wettelijke regeling bestaat om de beperkingen op te lossen. Het gaat hierbij niet alleen om wettelijke regelingen, maar ook om privaatrechtelijke aanspraken. Zo kan iemand die door het toedoen van een ander aangewezen raakt op voorzieningen mogelijk een vergoeding claimen en daarmee vervalt het recht op een voorziening op grond van de Wmo. In de periode tijdens het voeren van de eventuele procedure ter verkrijging van een dergelijke vergoeding bestaat een tijdelijk recht op een voorziening. Bij een toewijzing van de claim vervalt dit recht en kunnen de gemaakte kosten worden teruggevorderd.

Het gaat hierbij ook om afspraken die de gemeente heeft gemaakt met woningcorporaties. Als op grond van deze afspraken de woningaanpassing voor rekening van de woningeigenaar komt, gaat het om een voorliggende voorziening die niet op basis van deze verordening wordt vergoed.

Ad c.

Onder c. wordt bedoeld op de situatie dat de aanvrager een voorziening aanvraagt nadat deze reeds door de aanvrager gerealiseerd of aangekocht is. Omdat het college dan geen mogelijkheden meer heeft de voorziening volgens het vastgestelde beleid te verstrekken, noch anderszins invloed heeft op

de te verstrekken voorziening, wordt in deze situatie de voorziening niet toegekend. Bijvoorbeeld nadat het college een beslissing over de aanvraag voor een woningaanpassing heeft genomen mag een aanvang worden gemaakt met de werkzaamheden. Pas op dat moment heeft het college alle op de aanvraag betrekking hebbende gegevens beoordeeld en op grond hiervan een besluit genomen over de te treffen voorziening.

Ad. d.

Onder d. wordt in dit artikel aangegeven dat de aanvraag geweigerd kan worden als het gaat om een vergoeding of verstrekking die reeds eerder heeft plaatsgehad, terwijl het de aanvrager te verwijten valt dat het middel verloren is gegaan, bijvoorbeeld door roekeloosheid of verwijtbare onachtzaamheid. Dus niet indien de aanvrager geen schuld treft. Indien een ander aansprakelijk is voor het verloren gaan, dient bekeken te worden of het mogelijk is deze derde door de aanvrager hiervoor aansprakelijk te stellen om zodoende de kosten te kunnen verhalen.

Indien in een woning een verstelbare keuken of een andere dure voorziening is aangebracht heeft dit gevolgen voor de te verzekeren waarde van de opstal. Dit risico dient in de opstalverzekering gedekt te worden. Indien bijvoorbeeld bij brand blijkt dat de woning onvoldoende verzekerd is, dan kan op dat moment geen beroep op de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Alkmaar worden gedaan.

Hoofdstuk 2   **Vorm van te verstrekken individuele voorzieningen**

Artikel 3.   Keuzevrijheid

De in artikel 6 van de wet genoemde verplichting om bij een aanspraak op een individuele voorziening de keuze te bieden tussen een persoonsgebonden budget en een naturaverstrekking, is niet absoluut. Er kunnen overwegende bezwaren bestaan om niet over te gaan tot verstrekking van een persoonsgebonden budget. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn bij personen die onder bewindvoering staan. Het college stelt terzake nadere regels.

Naast deze keuzevrijheid bestaat er nog een tweede vorm van keuzevrijheid. Dit is de vrijheid om bij voorzieningen in natura te kiezen uit meerdere aanbieders.

Artikel 4.   Voorziening in natura

Het doel van deze bepaling is het vastleggen van de rechten en plichten van het college en de aanvrager. Deze bepaling betreft de situatie waarin het college een derde inschakelt voor de verstrekking van naturavoorzieningen, bijvoorbeeld rolstoelen en scootermobielen, en deze derde eigenaar blijft van de te verstrekken voorziening of wanneer het college een derde inschakelt voor het verlenen van zorg.

Artikel 5.   Financiële tegemoetkoming

Om te waarborgen dat de verstrekte financiële tegemoetkoming wordt besteed aan een noodzakelijke voorziening, en niet aan zaken die los staan van de doelen die met de wet worden beoogd, kunnen bij beschikking voorwaarden worden verbonden aan de verstrekking van een tegemoetkoming op grond van de wet. Deze bepaling, die moet worden gezien in relatie tot de bepalingen uit hoofdstuk 8 van deze verordening, biedt daartoe de mogelijkheid.

Artikel 6.   Persoonsgebonden budget

Het persoonsgebonden budget dient gezien te worden als een manier waarop een toegekende voorziening wordt verstrekt. De onder lid 1, onder a. van dit artikel genoemde bepaling spreekt voor zich en sluit aan op de bepaling in artikel 6 van de wet. Hierin is vastgelegd dat alleen bij toekenning van individuele voorzieningen in beginsel de keuze voor een persoonsgebonden budget moet worden geboden. Algemene voorzieningen vallen hier niet onder.

Onder b. is bepaald dat de hoogte van het persoonsgebonden budget is gekoppeld aan de tegenwaarde van de in de betreffende situatie te verstrekken voorziening in natura. Er moet immers een referentiebedrag zijn, waarop het persoonsgebonden budget kan worden gebaseerd. Voorts kan een aanvullend bedrag worden vastgesteld voor de kosten van onderhoud, keuring en reparatie van de voorziening. De diverse soorten voorzieningen worden nader geregeld in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Alkmaar, dat door het college wordt vastgesteld. Lid 1, onder c. bepaalt dat het college de omvang van een persoonsgebonden budget bepaalt. Het zal immers gaan om een veelheid van verschillende persoonsgebonden budgetten voor verschillende voorzieningen. Daarbij zullen, ter bevordering van de rechtsgelijkheid, eenduidige richtlijnen noodzakelijk zijn. De invulling van deze richtlijnen vindt plaats in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Alkmaar en de beleidsregels.

Lid 2 bepaalt dat in elk geval de belangrijkste aspecten van het persoonsgebonden budget in de toekenningsbeschikking worden vastgelegd. Het gaat om de omvang ervan (de hoogte van het budget), maar ook om de periode waarover het wordt toegekend. Het college kan hiervoor nadere regels stellen.

In lid 3 is neergelegd de algemene eis dat er een program van eisen wordt vastgesteld, waarin wordt aangegeven aan welke eisen de met het persoonsgebonden budget te verwerven voorziening moet voldoen. Het program van eisen is dus een belangrijk document; als niet aan het program van eisen wordt voldaan kan dat gevolgen hebben voor de afrekening van het toegekende budget.

Lid 4 van artikel 6 regelt de feitelijke betaling van het persoonsgebonden budget.

De gemeente is zelf verantwoordelijk voor de rechtmatige en doelmatige besteding van gelden op grond van de wet, en heeft ook zelf de bevoegdheid om vast te stellen in hoeverre er wordt gecontroleerd of aanvragers hun persoonsgebonden budgetten besteden conform de toekenningsvoorwaarden. Met uitzondering van aanvragen bij woonvoorzieningen vindt deze controle steekproefsgewijs plaats. Een bepaald gedeelte van de toegekende persoonsgebonden budgetten wordt gecontroleerd via het opvragen van gegevens bij de budgethouders. Mocht uit de controle blijken dat er aanleiding is het toegekende persoonsgebonden budget van de budgethouder terug te vorderen, dan wordt de in hoofdstuk 8 genoemde procedure gevolgd.

Artikel 7. Eigen bijdragen en eigen aandeel

De gemeenten hebben de mogelijkheid bij verstrekking van voorzieningen in natura of een persoonsgebonden budget eigen bijdragen te vragen. De hoogte van de financiële tegemoetkomingen wordt afgestemd op het inkomen van degene aan wie maatschappelijke ondersteuning wordt verleend: het zogeheten eigen aandeel. De wijze waarop dit wordt uitgevoerd is vastgelegd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning Alkmaar.

Hoofdstuk 3   Hulp bij het huishouden

Artikel 8.   Vormen van hulp bij het huishouden

Op grond van de wet wordt het college van burgemeester en wethouders opgedragen om voorzieningen aan te bieden ter ondersteuning van het voeren van een huishouden. Onder de AWBZ werd gesproken van de functie huishoudelijke verzorging. Om aan te geven dat onder de Wmo sprake is van een eigen begrip is in deze verordening het begrip 'hulp bij het huishouden' geïntroduceerd. Hulp bij het huishouden kan in drie vormen als voorziening worden aangeboden. Onder a. wordt genoemd de algemene voorziening; een snelle en eenvoudige dienstverleningsoplossing zonder veel administratieve rompslomp voor gemeente en aanvrager. Gedacht moet worden aan vormen van direct beschikbare hulp bij het huishouden vanuit bijvoorbeeld een wijksteunpunt, met name voor eenvoudige werkzaamheden, al dan niet op basis van een kortdurende hulpbehoefte. Onder b. wordt genoemd de hulp bij het huishouden in natura. Ook hier gaat het om een vorm van persoonlijke dienstverlening, net als bij de onder a. genoemde vorm. Het verschil zit echter in de toekenningsprocedure, die meer op de persoon is afgestemd, en in de regel meer geschikt zal zijn voor de wat grotere en langduriger behoefte aan hulp. Onder c. is genoemd het persoonsgebonden budget (pgb) voor hulp bij het huishouden. Het pgb biedt de aanvrager de mogelijkheid om zelf hulp in te huren.

Artikel 9.   Algemene hulp bij het huishouden

In artikel 9 lid 1 wordt geregeld onder welke voorwaarden gebruik kan worden gemaakt van een algemene voorziening voor hulp bij het huishouden. Op basis van de verordening wordt gezien of deze vorm van hulp bij het huishouden het probleem op verantwoorde wijze kan oplossen.

Als de in het vorige lid genoemde algemene voorziening niet als de meest verantwoorde voorziening kan worden aangemerkt of niet aanwezig is, komt de individuele voorziening voor hulp bij het huishouden aan de orde. De individuele voorziening kan bestaan uit een voorziening in natura of uit een persoonsgebonden budget.

Artikel 10.   Recht op hulp bij het huishouden

In dit artikel is omschreven wanneer de aanvrager in aanmerking komt voor hulp bij het huishouden. De eerste voorwaarde is dat de persoon met beperkingen problemen heeft, die ervoor zorgen dat hij niet in staat is een huishouden te voeren.

Hulp bij het huishouden is aangewezen wanneer disfunctioneren van de leefeenheid als gevolg van beperkingen of problemen van (één van) de verzorgende (leden) dreigt. Het doel van hulp bij het huishouden kan zijn het schoonhouden van het huis en/of het verrichten van de dagelijks voorkomende huishoudelijke activiteiten, maar ook het ondersteunen bij het organiseren van het huishouden.

Het uitgangspunt is dat men primair zelf verantwoordelijk is voor het eigen huishouden, de eigen gezondheid, de levensstijl en de wijze waarop het huishouden wordt gevoerd. De wet is ter aanvulling op de eigen mogelijkheden. Dit betekent dat van een gezin wordt verwacht, dat bij uitval van één van de eigen leefeenheden, gestreefd wordt naar een herverdeling van de huishoudelijke taken binnen dit gezin. Redenen als 'niet gewend zijn om' of geen huishoudelijk werk willen en/of kunnen verrichten, leiden niet tot een indicatie voor het overnemen van huishoudelijke taken.

Als het nodig is kan er een indicatie worden gesteld voor hulp bij het huishouden voor het aanleren van huishoudelijke taken en/of het leveren (efficiënter) organiseren van het huishouden. In het tweede lid is bepaald dat bij het recht op een huishoudelijke verzorging rekening gehouden wordt met gebruikelijke zorg, die niet voor vergoeding in aanmerking komt. De nadere regels zijn neergelegd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning Alkmaar.

Artikel 11.   Respijtzorg

In dit artikel is de respijtzorg geregeld in de vorm van hulp bij het huishouden. Deze vervangende voorziening wordt verleend ten behoeve van de mantelzorger en aan hem of haar toegekend. De omvang wordt vastgesteld aan de hand van de gestelde indicatie. De mantelzorger zelf hoeft geen eigen bijdrage te betalen. Wel zal een eventuele eigen bijdrage van de verzorgende tijdens de respijtzorg onverminderd gehandhaafd blijven.

Artikel 12.   Omvang van de hulp bij het huishouden

In de AWBZ werd tot de invoering van de wet hulp bij het huishouden geïndiceerd in klassen. Klassen zijn te vergelijken met standaardporties. Elke klasse is gekoppeld aan een minimaal en een maximaal aantal uren per week binnen een vaste bandbreedte. Indien men bijvoorbeeld een indicatie heeft voor 1,5 uur hulp, wordt men ingedeeld in klasse 1. Mocht de behoefte aan hulp van de aanvrager enigszins stijgen of dalen binnen de bandbreedte van de toegekende klasse, dan hoeft daarvoor niet opnieuw geïndiceerd en beschikt te worden. Zolang de objectief vastgestelde behoefte binnen de bandbreedte blijft, is er sprake van een toereikende voorziening. Het is mogelijk om aan de hoogste klasse aanvullende uren toe te voegen.

In het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Alkmaar wordt de omvang van het persoonsgebonden budget vastgelegd en vastgesteld.

Artikel 13.   Omvang van het persoonsgebonden budget

Deze bepaling spreekt voor zich en sluit aan op artikel 12.

Hoofdstuk 4   Woonvoorzieningen

Artikel 14.   Vormen van woonvoorzieningen

De woonvoorziening kan worden verstrekt in vier hoofdvormen.

- Ad a. De algemene woonvoorziening. Hierbij moet worden gedacht aan een mogelijkheid om snel oplossingen voor vaak minder complexe woonproblemen te krijgen. Te denken valt aan klussendiensten en snel beschikbare voorzieningen.
- Ad b. Een woonvoorziening in natura. Dergelijke woonvoorzieningen worden niet in de vorm van een financiële tegemoetkoming – op individuele basis – verstrekt, bijvoorbeeld de losse tillift of een douchestoel.
- Ad c. Het persoonsgebonden budget, bijvoorbeeld voor een bouwkundige of woontechnische woonvoorziening, de kosten onderhoud, keuring en reparatie van de voorziening, tijdelijke huisvesting en huurderving.
- Ad d. De financiële tegemoetkoming voor verhuis- en inrichtingskosten of een bouwkundige of woontechnische woonvoorziening.

Artikel 15.   Algemene woonvoorzieningen en recht op individuele woonvoorzieningen

In eerste instantie wordt beoordeeld of een woonprobleem kan worden opgelost met een algemene voorziening. Deze voorziening heeft voorrang bij het zoeken naar een oplossing voor een voor de wet relevant woonprobleem, dus een probleem bij het normale gebruik van de woning. Als een algemene voorziening niet volstaat als oplossing ofwel niet aanwezig is in de gemeente wordt het probleem opgelost middels een individuele voorziening, een woonvoorziening in natura, een persoonsgebonden budget of een financiële tegemoetkoming.

Artikel 16.   Soorten individuele woonvoorzieningen

Het college kan besluiten om een tegemoetkoming te verstrekken in de verhuis- en inrichtingskosten, indien verhuisd wordt naar een aangepaste of een goedkoper aan te passen woning dan de reeds bewoonde woning. Het college maakt de afweging tussen verstrekking van een tegemoetkoming in de verhuiskosten en een woningaanpassing. Een woonvoorziening, en dus ook een verhuiskostenvergoeding is alleen bedoeld voor situaties waarin de ondervonden problemen in direct oorzakelijk verband staan met bouwkundige of woontechnische aspecten van de te verlaten woning zelf. Omgevingsfactoren zoals lawaai, stank, gevoelens van onveiligheid, overlast etc. zijn dus niet van belang. Het uitgangspunt van het gemeentelijk beleid is dat zo goed mogelijk gebruik wordt gemaakt van de voorraad aangepaste woningen in de gemeente.

Een bouwkundige of woontechnische woningaanpassing is een aanpassing van de woning zelf, ter compensatie van de problemen die in de woning spelen ten aanzien van de bewoner met een beperking. Een woonvoorziening kan ook betrekking hebben op de sanering van de woning, bijvoorbeeld bij personen met CARA. Ook kan onder deze categorie worden begrepen hulpmiddelen voor baden, wassen en douchen welke niet nagelvast aan de woning zijn bevestigd, alsmede de mobiele tilliften.

Deze laatste twee categorieën roerende woonvoorzieningen kunnen ook in de vorm van een voorziening in natura worden verstrekt, bijvoorbeeld in bruikleen of huur, zodat hergebruik mogelijk is.

Een persoonsgebonden budget of een naturavoorziening voor kosten in verband met onderhoud, keuring en reparatie wordt verstrekt voor woonvoorzieningen die in het kader van de wet of de Wet voorzieningen gehandicapten zijn verstrekt. De voorwaarde voor de verstrekking is dat de persoon met beperkingen de woning als hoofdverblijf bewoont.

Een persoonsgebonden budget of een naturavoorziening voor de kosten van tijdelijke huisvesting is mogelijk wanneer de persoon met beperkingen de woning tijdelijk moet verlaten in verband met woningaanpassing of wanneer de oude woning wordt aangehouden de nieuw te betrekken woning wordt aangepast. Beoordeeld wordt in hoeverre de kosten reëel zijn.

Wanneer een woning met aanpassingen, waarvan de kosten meer dan de in het Besluit maatschappelijke ondersteuning Alkmaar genoemde bedrag, wordt verlaten, kan de gemeente de huur tijdelijk overnemen om hierdoor de tijd te krijgen de woning toe te wijzen aan een persoon met beperkingen voor wie de aanpassingen ook noodzakelijk zijn.

Er kan een vergoeding voor het verwijderen van voorzieningen worden verstrekt als de woning waar het om gaat langer dan drie maanden leeg staat en aangenomen kan worden dat de aanpassingen die in de woning zijn aangebracht zodanig specifiek zijn dat deze voor weinig anderen geschikt zijn. Een vergoeding kan alleen worden verstrekt voor huurwoningen. De eigenaarsbewoners zullen zelf moeten voorzien in de verwijdering van ongewenste voorzieningen.

Een uitruimte is een ruimte die kan worden gedefinieerd als een verblijfsruimte, waarin een persoon die tengevolge van een beperking in de vorm van een ernstige gedragsstoornis ernstig ontremd gedrag vertoont, zich kan afzonderen of tot rust kan komen. Een zeer specifieke voorziening derhalve, die alleen op basis van een specifieke noodzaak en op basis van een specifieke beperking kan worden verstrekt. Het zal in de regel gaan om een kleine, veilige en prikkelarme ruimte.

Artikel 17. Het recht op individuele woonvoorzieningen

Bij een aanvraag voor een woonvoorziening wordt eerst bezien of verhuizing naar een andere woning een oplossing biedt. Dat wil zeggen dat een geschikte woning beschikbaar is of op korte termijn beschikbaar komt. Onder geschikte woning dient hier te worden begrepen een woning die met betrekkelijk lage investeringen volledig aangepast kan worden. Is geen geschikte woning beschikbaar dan kan het college besluiten één van de andere voorzieningen te verstrekken. De situatie kan zich voordoen dat de aanvrager in zijn directe omgeving beschikt over mantelzorg en deze zorg bij een verhuizing zou verliezen.

Er wordt geen woningaanpassing uitgevoerd als de kosten van de aanpassing hoger zijn dan de in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Alkmaar genoemde bedrag. Het besluit tot verhuizen is van toepassing, tenzij er individuele omstandigheden te noemen zijn waardoor verhuizen geen adequate oplossing is.

Artikel 18. Uitsluitingen

Een woonvoorziening wordt alleen verstrekt als het woonruimten betreft die als zelfstandige woonruimte in het kader van de Wet op de huurtoeslag ook als zodanig aangemerkt worden. Verder worden geen woonvoorzieningen verstrekt in gemeenschappelijke ruimten van woongebouwen voor ouderen of gehandicapten of voorzieningen die in dergelijke gebouwen, ook in de wooneenheden, bij nieuwbouw of renovatie zonder noemenswaardige meerkosten kunnen worden meegenomen.

Artikel 19.   Hoofdverblijf

De compensatieplicht die gemeenten met betrekking tot de verlening van woonvoorzieningen hebben, beperkt zich tot het hoofdverblijf van de aanvrager. Een uitzondering hierop is de situatie waarbij de aanvrager zijn hoofdverblijf heeft in een AWBZ-inrichting en regelmatig een bepaalde woning bezoekt. Het is dan mogelijk dat eenmalig een voorziening wordt verstrekt ten behoeve van het aanpassen van één woonruimte waar de aanvrager vaak verblijft, uiteraard met toestemming van de eigenaar van die woonruimte. Onder het bezoeken van de woning wordt in deze verordening verstaan dat de aanvrager de woonruimte en de woonkamer kan bereiken en dat een toiletbezoek door de aanvrager mogelijk is. Hierbij moet echter wel rekening worden gehouden met het gegeven dat uitdrukkelijke toestemming van de eigenaar van de woning nodig is.

Artikel 20.   Verhuis- en inrichtingskosten

De kosten in verband met een verhuizing in het geval dat de aanvrager voor het eerst zelfstandig gaat wonen, komen niet voor een financiële tegemoetkoming in aanmerking. In dit verband is sprake van kosten, die niet direct voortvloeien uit ondervonden aantoonbare belemmeringen in de woning waaruit wordt vertrokken. De kosten die voortvloeien uit een keuze om zelfstandig te gaan wonen worden geacht te behoren tot de algemene gebruikelijke kosten. Wellicht ten overvloede zij opgemerkt dat in zo'n situatie voor de kosten van een noodzakelijke woningaanpassing mogelijk wel een voorziening kan worden getroffen.

De verhuiskostenvergoeding dient voordat de verhuizing plaatsvindt, aangevraagd te worden. Pas nadat de gemeente positief heeft beschikt, komt de persoon met beperkingen in aanmerking voor een financiële tegemoetkoming. Pas nadat advies is verkregen en de gemeente een afweging heeft gemaakt welke oplossing het meest adequaat is kan de gehandicapte tot verhuizen overgaan. In urgente gevallen is het verkrijgen van toestemming van de gemeente ook voldoende. Maar in alle gevallen dient de gehandicapte voor de verhuizing schriftelijk toestemming van de gemeente te hebben verkregen.

De te betrekken woning dient het gehele jaar door bewoond te kunnen worden door de persoon met beperkingen, verhuizing naar bijvoorbeeld een recreatiewoning komt niet voor vergoeding in aanmerking, afgezien van de vraag of een dergelijke woning aangemerkt kan worden als een geschikte woning. Een verhuis- en inrichtingskostenvergoeding kan ook verstrekt worden aan een persoon die een woning ten behoeve van een persoon met beperkingen verlaat. Hierbij kan het bijvoorbeeld gaan om een aangepaste woning waarvan de aanpassingen voor de huidige bewoner niet (meer) noodzakelijk zijn.

Artikel 21.   Uitgangspunten

Een aanvraag wordt afgewezen als de noodzaak tot het treffen van aanpassingen voortkomt uit een verhuizing waartoe op grond van aantoonbare beperkingen geen aanleiding bestond. Wanneer de aanvrager geen medewerking verleent aan de verhuizing naar een voor hem geschikte woning, wordt de aanvraag eveneens afgewezen. Gemeenschappelijke ruimten zijn gedeelten van een woongebouw, niet behorend tot een woonruimte, bestemd en noodzakelijk om de woonruimte van de persoon met beperkingen vanaf de toegang tot het woongebouw te bereiken (artikel 1 onder w). In gemeenschappelijke ruimten kunnen, op individuele aanvraag, voorzieningen worden aangebracht. Belangrijk is dat dit alleen gebeurt, als de woning van de persoon met beperkingen zonder deze aanpassingen ontoegankelijk blijft. De aanpassing dient er dus voor te zorgen, dat de persoon met beperkingen vanuit de gemeenschappelijke ruimte de woning kan betreden, waar dit vóór het aanbrengen van de aanpassingen onmogelijk was.

Artikel 22. Aard van de materialen

Het wegnemen van tocht en vocht vallen niet onder de compensatieplicht van de Wmo. Dit houdt niet in dat belemmeringen die voortvloeien uit bijvoorbeeld chronische bronchitis en longemfyseem niet op grond van de wet weggenomen kunnen worden. Deze woonvoorzieningen vallen onder artikel 16 sub c van deze verordening. Het opheffen van allergene factoren of andere problemen die hun oorzaak vinden in de aard van de in of aan de woonruimte gebruikte materialen valt niet onder de werking van de verordening.

Artikel 23. Aanvang werkzaamheden en inzicht in de woning

Niet eerder dan nadat het college een beslissing over de aanvraag heeft genomen mag een aanvang worden gemaakt met de werkzaamheden. Pas op dat moment heeft het college alle op de aanvraag betrekking hebbende gegevens beoordeeld en op grond hiervan een besluit genomen over de te treffen voorziening.

Door deze regeling wordt voorkomen dat een voorziening waar vroegtijdig mee is begonnen uiteindelijk niet overeenstemt met wat het college als de meest goedkoopst adequate voorziening beschouwt. Het college kan immers ook factoren mee laten wegen die buiten de woonruimte van de aanvrager zijn gelegen, zoals een beschikbare aangepaste woning elders, waardoor een woningaanpassing niet noodzakelijk is.

Artikel 24. Gereedmelding

De gereedmelding bij woningaanpassingen moet gebeuren uiterlijk vijftien maanden na het afgeven van de beschikking. Dit om te voorkomen dat het treffen van de voorziening te lang op zich laat wachten. De gemeente controleert of aan alle voorwaarden is voldaan. In eerste aanleg dient de aanvrager hiertoe een verklaring af te geven. Als later alsnog blijkt dat niet aan alle voorwaarden is voldaan, kan de woonvoorziening alsnog ingetrokken en eventueel teruggevorderd worden.

Artikel 25. Het verwerven van grond

Als de woningaanpassing een uitbreiding van een bestaande woning of het groter bouwen van een nieuwe woning tot gevolg heeft kan een persoonsgebonden budget of een financiële tegemoetkoming worden verleend in de kosten van het verwerven van extra grond die noodzakelijk is om de woningaanpassing te realiseren. Alleen de grond die noodzakelijk is voor de woningaanpassing zelf kan in aanmerking komen voor een persoonsgebonden budget of een financiële tegemoetkoming, waarbij een maximum aantal vierkante meters wordt gehanteerd voor de verschillende vertrekken overeenkomstig het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Alkmaar.

Artikel 26. Kosten in verband met onderhoud, keuring en reparatie

Alleen van bepaalde voorzieningen als genoemd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Alkmaar, komen de kosten van onderhoud, keuring en reparatie in aanmerking voor een persoonsgebonden budget of naturaverstrekking. De maximale hoogte staat eveneens in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Alkmaar.

Artikel 27. Huurderving

De grens voor het toepassen van deze regeling is neergelegd bij het bedrag dat gehanteerd wordt bij de afweging wel of niet verhuizen. Hiermee wordt bereikt dat de regeling zich alleen richt op woningen waarin substantiële aanpassingen zijn verricht.

Door de eigenaar van de woning een vergoeding in de gedeerde huurinkomsten te verlenen kan bevorderd worden dat de aangepaste woning beschikbaar blijft voor de aanvrager. Een algemene termijn die redelijk geacht kan worden is drie maanden. In de exploitatie van een woning wordt rekening gehouden met een bepaald percentage huurderving. Om deze reden is het te verantwoorden dat de verhuurder het normale risico van leegstand loopt. De eerste maand dat de woning leeg staat mag als normaal beschouwd worden.

De vergoeding is afhankelijk van het werkelijke huurbedrag. De maximale vergoeding is daarbij gesteld op de maximale huur die geldt wanneer een woning nog tot het regime van de huurtoeslag behoort. Met deze formulering wordt bereikt dat de limitering geïndexeerd is aan de ontwikkeling van de huurprijzen en de Wet op de huurtoeslag.

Artikel 28. Verwijderen van voorzieningen

Er kan een vergoeding voor het verwijderen van voorzieningen worden verstrekt als de woning waar het om gaat langer dan drie maanden leeg staat en aangenomen kan worden dat de aanpassingen die in de woning zijn aangebracht zodanig specifiek zijn dat deze voor weinig anderen geschikt zijn. Een vergoeding kan alleen worden verstrekt voor huurwoningen. De eigenaarbewoners zullen zelf moeten voorzien in de verwijdering van ongewenste voorzieningen.

Artikel 29. Kosten in verband met tijdelijke huisvesting

In die gevallen waarin de aanvrager tijdens het aanbrengen van de voorzieningen niet in de woonruimte kan blijven wonen en om deze reden tijdelijke naar een andere woonruimte moet uitwijken, kan voor de periode dat dit noodzakelijk is een persoonsgebonden budget in de dubbele woonlasten worden verstrekt. Alleen in die gevallen dat het redelijkerwijs buiten de mogelijkheden van de aanvrager ligt om te voorkomen dat er dubbele woonlasten opgebracht moeten worden, kan tot het verstrekken van een persoonsgebonden budget voor extra woonlasten in verband met tijdelijke huisvesting worden overgegaan.

Aangezien sprake is van woonlasten voor twee woningen, wordt voor de bepaling van de hoogte van het persoonsgebonden budget de huur van de woning die de aanvrager tijdelijk bewoont genomen. De hoogte van het persoonsgebonden budget voor dubbele woonlasten is gekoppeld aan de maximaal subsidiabele huur voor de Wet op de huurtoeslag. De kale woninghuur vormt daarbij het uitgangspunt. Een termijn die redelijk geacht kan worden is drie maanden.

Artikel 30. Terugbetaling bij verkoop

In geval dat een eigen woning of huurwoning wordt aangepast en door deze aanpassing de waarde van het huis stijgt, bijvoorbeeld door het realiseren van een aanbouw, kan middels een anti-speculatiebeding in de verordening voorkomen worden dat de meerwaarde die het huis door de aanpassing heeft gekregen bij verkoop ten goede komt aan de aanvrager. Als de aanvrager binnen vijf jaar nadat de woning is aangepast de woning verkoopt moet de extra opbrengst (deels) aan de gemeente worden teruggestort. Het bepalen van de meerwaarde van de woning, die als gevolg van het realiseren van een woningaanpassing op kan treden, is niet eenvoudig.

Om te voorkomen dat eindeloze discussies ontstaan over de hoogte van de toename van de waarde van de woning, zal op het moment dat de voorziening wordt getroffen bepaald moeten worden wat de stijging in waarde is als gevolg van die aanpassing. Ook moet op dat moment worden vastgesteld welk bedrag de aanvrager aan de gemeente moet terugstorten op moment van verkoop. Als uitgangspunt moet dit bedrag dus terugbetaald worden op het moment van de verkoop. In het tweede lid is de omvang van de terugbetaling geregeld. Naarmate de aanpassing langer gelegen is neemt dit af. Bij verhuizing binnen één jaar dient in principe (afhankelijk van de meerwaarde) het gehele bedrag van de tegemoetkoming worden terugbetaald.

Hoofdstuk 5   Vervoersvoorzieningen

Artikel 31.   Vormen van vervoersvoorzieningen

De collectieve vervoersvoorziening is al bekend in de vorm van het collectief vraagafhankelijk vervoer. Naast het collectief vervoer kan ook worden gedacht aan de mogelijkheden voor het opzetten van scootermobielpools in bijvoorbeeld verzorgingshuizen.

Individuele voorzieningen in natura kunnen bestaan uit diverse vervoersmiddelen. In het verstrekkingenbeleid wordt uitgewerkt onder welke voorwaarden men voor een bepaald soort voorziening in aanmerking komt.

De vaststelling van de hoogte van het persoonsgebonden budget voor een individuele vervoersvoorziening is uitgewerkt in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Alkmaar.

Een forfaitaire vergoeding is een vast bedrag te besteden aan een individuele vervoersvoorziening, ongeacht de werkelijke kosten.

Een financiële tegemoetkoming is een tegemoetkoming in de kosten van een voorziening welke kan worden afgestemd op het inkomen van de aanvrager;

Artikel 32.   Algemene vervoersvoorziening

Het algemene criterium om in aanmerking te kunnen komen voor een vervoermiddel is het ten gevolge van een beperking niet kunnen gebruiken van het openbaar vervoer. Doordat het openbaar vervoer, bijvoorbeeld voor iemand met een functionele beperking, niet toegankelijk is, heeft men recht op een vervoersvoorziening. Psychische problemen zijn in principe geen indicatie voor een vervoersvoorziening. Hiervoor zal een adequate voorziening getroffen moeten worden, welke beter buiten de wet gevonden kan worden. Anders wordt het als blijkt dat het probleem niet opgelost kan worden. Dan is er wel een langdurige noodzaak aanwezig en kan een vervoersvoorziening verstrekt worden.

Artikel 33.   Vervoersvoorzieningen in natura en individuele vervoersvoorzieningen

De persoon met beperkingen komt voor individuele voorzieningen in aanmerking als hij door de aard van de beperking geen gebruik kan maken van een collectieve vervoersvoorziening of als er geen collectieve vervoersvoorziening aanwezig is.

Individuele voorzieningen kunnen ook in aanvulling op het gebruik van een collectieve vervoersvoorziening worden verstrekt. Dit is het geval wanneer een collectieve vervoersvoorziening de vervoersbehoefte van de aanvrager niet volledig dekt.

Een forfaitaire vergoeding wordt verstrekt aan diegenen die in het bezit zijn van een kortingspas voor de OV-taxi en is bedoeld als tegemoetkoming in de kosten die gemaakt worden voor vervoer buiten de regio. De hoogte van de vergoeding is opgenomen in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Alkmaar.

Artikel 34. Algemeen gebruikelijke vervoersvoorzieningen

Het stellen van een inkomensgrens bij een inkomen van twee maal de bijstandsnorm is niet strijdig met de geldende zorgplicht. Iemand met een dergelijk inkomen wordt geacht de kosten van het lokaal vervoer of bezit en gebruik van een auto zelf te kunnen dragen.

Artikel 35. Vervoersbehoefte

Het compensatiebeginsel voor vervoer strekt zich uit tot de verplaatsingen in het kader van het leven van alledag in de directe woon- of leefomgeving met als uitzondering de bovenregionale verplaatsingen.

Hoofdstuk 6 Rolstoelen

Artikel 36. Vormen van rolstoelvoorzieningen

Een rolstoel kan zowel handbewogen als elektrisch aangedreven zijn en zowel worden gebruikt als een verplaatsingsmiddel voor binnen als voor buiten. Het primaire doel van de rolstoel is het zittend verplaatsen, omdat lopend verplaatsen, ook met op grond van andere regelingen te verstrekken voorzieningen als looprekken, rollators, wandelstokken en krukken, niet of onvoldoende mogelijk is. De kosten van onderhoud en reparatie van de rolstoel vallen eveneens onder de wet.

De voorzieningen die geen verband houden met het genoemde primaire verstrekkingdoel, het verplaatsen, omdat ze nodig zijn in verband met therapeutische doeleinden, worden niet op grond van de wet verstrekt.

Op grond van dit artikel bestaat de mogelijkheid om een rolstoel voor incidenteel gebruik te verstrekken in de vorm van een algemene voorziening. Het betreft dan situaties waarbij soms een rolstoel nodig is, terwijl het dagelijks verplaatsen in en om de woning zonder rolstoel plaatsvindt. Het recht op een dergelijke rolstoel kan in die situaties ingevuld worden via een rolstoelpool waarop de betrokkene een beroep kan doen. Hierdoor wordt voorkomen dat een groot aantal rolstoelen weinig frequent wordt gebruikt. De rolstoelen uit de rolstoelpool worden echter wel frequent gebruikt. Uiteraard moet het daadwerkelijk mogelijk zijn een rolstoel uit de pool te lenen. De pool moet dan ook voldoende geschikte rolstoelen op voorraad hebben. Onder b. en c. betreft het de individuele rolstoel voor dagelijks zittend gebruik, terwijl onder d. de sportrolstoel wordt genoemd.

De sportrolstoel valt in het kader van deze verordening onder het begrip rolstoel.

Artikel 37. Rolstoelvoorzieningen bij incidenteel rolstoelgebruik en sportrolstoel

In dit artikel is geregeld dat een aanvrager voor een rolstoel uit een rolstoelpool in aanmerking kan komen als het gaat om incidenteel gebruik van de rolstoel, terwijl een rolstoel in natura of in de vorm van een persoonsgebonden budget verstrekt zal worden als de rolstoel voor het dagelijks zittend verplaatsen in en om de woning langdurig medisch noodzakelijk is. Geen rolstoel wordt verstrekt als hulpmiddelen als krukken, een rollator, of andere hulpmiddelen een voldoende oplossing bieden voor het verplaatsingsprobleem. Wel kan, als dit noodzakelijk is, een rolstoel verstrekt worden in aanvulling op dergelijke voorzieningen, mits het gebruik dagelijks noodzakelijk is.

Indien de rolstoel noodzakelijk is voor dagelijks zittend verplaatsen in en om de woning kan de rolstoel verstrekt worden als voorziening in natura of als persoonsgebonden budget. Een rolstoel uit de rolstoelpool is dan immers geen adequate voorziening.

Een sportrolstoel, in principe altijd te verstrekken als een persoonsgebonden budget, zal verstrekt worden als zonder de sportrolstoel sportbeoefening niet mogelijk is of zal zijn. Daarbij dient onder het begrip sportrolstoel uitsluitend een sportrolstoel verstaan te worden. Andere sportvoorzieningen worden niet verstrekt, evenmin als hulpmiddelen aan een sportrolstoel zoals een handbike, die alleen voor sportbeoefening, en niet voor het lokaal verplaatsen nodig is.

Artikel 38. Aanspraak op rolstoelvoorzieningen voor AWBZ-bewoners

Recht op een op grond van de AWBZ verstrekte rolstoel aan AWBZ-bewoners bestaat alleen indien de AWBZ-bewoner zowel de AWBZ-functie “verblijf”, als de functie “behandeling” geniet in één en dezelfde erkende AWBZ-instelling. Als een AWBZ-bewoner niet aan deze voorwaarde voldoet, bestaat er geen recht op een AWBZ-rolstoel, en zal er door de gemeente een rolstoel moeten worden verstrekt op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Onduidelijkheid kan ontstaan, wanneer een instelling met alleen erkenning voor de AWBZ-functie “verblijf” (bijvoorbeeld een verzorgingstehuis) de AWBZ-functie “behandeling” als het ware inkoop bij een voor die functie wél erkende instelling. Het “verzorgingshuis met verpleegafdeling” is een veelvoorkomende situatie, waarin in de instelling wél beide AWBZ-functies kunnen worden “genoten”, maar de instelling zelf geen erkenning heeft voor beide AWBZ-functies, maar alleen voor de functie “verblijf”. Het gevolg is dat er geen recht op een AWBZ-rolstoel bestaat in een dergelijke situatie, juist omdat beide functies op die verpleegafdeling niet door één en dezelfde erkende AWBZ-instelling worden verzorgd, maar door twee verschillende AWBZ-instellingen, waarbij de ene instelling gebruik maakt van de erkenning van de andere instelling.

Hoofdstuk 7   Inkomensondersteunende voorzieningen

Artikel 39.   Inkomensondersteunende voorzieningen

Met dit artikel zijn de aanspraken op inkomensondersteunende voorzieningen geregeld. Op grond van het Alkmaarse beleid waren deze voorzieningen in de Wvg ondergebracht. Met de inwerkingtreding van de Wmo worden deze voorzieningen, net als de Wvg-voorzieningen, in deze verordening opgenomen.

In het kader van de inkomensondersteunende voorzieningen kan een aantal verstrekkingen worden gedaan: extra kosten voor ontwikkeling en ontspanning, seksuele hulpverlening, dieetkosten, maaltijdkosten, slijtagekosten van kleding en beddengoed en kosten voor extra bewassing, verwarmingskosten en telefoonkosten.

Er wordt een vergoeding verstrekt op het moment dat hiervoor een medische en/of sociale noodzaak bestaat. De extra kosten zijn dus het gevolg van ziekte of gebrek, en er moet sprake zijn van een langdurige noodzaak. Bovendien bestaat er geen aanspraak op een vergoeding middels een andere wettelijke regeling, de voorliggende voorzieningen.

In de door het college vast te stellen beleidsregels in de vorm van het Verstrekkingenboek zijn nadere bepalingen opgenomen met betrekking tot de inkomensondersteunende voorzieningen, alsmede de hoogte van de van toepassing zijnde bedragen

Artikel 40   Inkomensgrens inkomensondersteunende voorzieningen

De aanspraak op inkomensondersteunende voorzieningen is mede afhankelijk van het inkomen. Er gelden inkomensregels, geen vermogensregels.

De aanvrager met een inkomen tot anderhalf maal de bijstandsnorm heeft recht op 100% van het op hem van toepassing zijnde bedrag. Iemand met een inkomen van anderhalf tot tweemaal de bijstandsnorm heeft recht op 50% van het op hem van toepassing zijnde bedrag. Boven tweemaal de bijstandsnorm bestaat er geen recht op een vergoeding.

Hoofdstuk 8   Het verkrijgen van voorzieningen en het motiveren van besluiten

Artikel 41.   Gebruik aanvraagformulier

In artikel 4:1 van de Algemene wet bestuursrecht is bepaald dat een aanvraag tot het geven van een beschikking schriftelijk wordt ingediend, tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald. Dat betekent dat er altijd een eerste handeling van de kant van de aanvrager noodzakelijk is: er moet eerst een aanvraag worden ingediend. Een persoon uit de doelgroep van deze wet kan dus niet verwachten dat vanuit de gemeente op eigen initiatief iets in zijn of haar richting wordt ondernomen. In dit artikel is bepaald dat de aanvraag plaats dient te vinden op een daartoe beschikbaar gesteld aanvraagformulier. De aanvraag in het kader van de wet die niet op het beschikbaar gestelde aanvraagformulier is ingediend, kan echter niet zonder meer buiten behandeling worden gelaten. De Algemene wet bestuursrecht bepaalt immers dat de aanvraag in ieder geval naam en adres van de aanvrager en een aanduiding van de beschikking die gevraagd wordt, dient te bevatten en verder ondertekend moet zijn. Jurisprudentie leert dat een ondertekend formulier, dat overigens niet is ingevuld, geaccepteerd dient te worden als de overige benodigde bescheiden daarbij zijn gevoegd. Het ligt voor de hand in een dergelijke situatie te verzoeken om aanvulling van de gegevens.

Artikel 42.   Relatie met de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten

In de wet is opgenomen dat de gemeenteraad bij verordening regels moet vaststellen omtrent de wijze waarop de toegang tot individuele voorzieningen in samenhang met voorzieningen op het gebied van wonen en zorg als bedoeld in de AWBZ is geregeld. Gedoeld wordt op de zogenaamde één-loketgedachte. Praktisch gezien zal de concrete uitvoering van activiteiten in het loket en de werking ervan een typische uitvoeringsactiviteit zijn, dus naar zijn aard vallen onder de verantwoordelijkheid van het college.

Artikel 43.   Inlichtingen, onderzoek, advies en beschikking

Het college is bevoegd de aanvrager op te roepen in persoon te verschijnen en te horen op een door het college te bepalen plaats en tijdstip en te laten onderzoeken en/of horen door een of meer daartoe aangewezen deskundigen. Dit alles met de beperking dat dit in het belang moet zijn van de aanvraag.

Afdeling 3:3 van de Algemene wet bestuursrecht, geeft in een vijftal artikelen enige algemene bepalingen over (externe) advisering. Artikel 3:5 lid 1 Algemene wet bestuursrecht geeft aan dat onder adviseur wordt verstaan: een persoon of college, bij of krachtens wettelijk voorschrift belast met het adviseren inzake door een bestuursorgaan te nemen besluiten en niet werkzaam onder verantwoordelijkheid van dat bestuursorgaan.

Het vragen van advies zal in het kader van de uitvoering van de wet onontbeerlijk zijn. In de verordening is het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) aangewezen als adviseur. Tot de invoering van de wet verzorgde het CIZ de indicatiestelling in het kader van huishoudelijke hulp.

Het college vraagt om een advies, indien dit gewenst wordt geacht. Door deze bepaling is het mogelijk om te allen tijde advies te vragen. Het vragen om advies dient echter wel te worden gemotiveerd. Dit met het oog op een eventuele beroepsprocedure.

De gegevens inzake de medische situatie, het inkomen, de woonsituatie en allerlei andere gegevens zijn noodzakelijk om de aanvraag te kunnen beoordelen. Er wordt niet meer gevraagd dan noodzakelijk is voor het nemen van een besluit op de aanvraag. Als de aanvrager weigert de noodzakelijke gegevens te verstrekken, dan rest het college niets anders dan de aanvraag volgens de procedure van artikel 4:5 Algemene wet bestuursrecht buiten behandeling te laten.

Ten aanzien van het omgaan met de – vaak privacygevoelige – gegevens moet de gemeente rekening houden met de verplichtingen die voortvloeien uit de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp).

Bij de advisering wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde ICF-classificatie van de Wereld Gezondheidsorganisatie. De International Classification of Functions, Disabilities and Impairments (ICF classificatie) vormt een uniform begrippenkader dat als grondslag kan dienen om de behoefte aan voorzieningen in individuele gevallen vast te stellen. Mede omdat bij de indicatiestelling van de diverse functies in de AWBZ eveneens van deze classificatie gebruik wordt gemaakt kan het gebruik van de ICF-classificatie afstemming tussen de AWBZ en deze wet vereenvoudigen.

De beschikking dient te vermelden op welke wijze de toegekende voorziening bijdraagt aan het behouden en bevorderen van de zelfredzaamheid en de maatschappelijke participatie van de aanvrager.

Artikel 44. Wijzigingen in de situatie

Het spreekt voor zich dat wijzigingen in de situatie gemeld dienen te worden in al die gevallen dat zij van invloed zijn op de verstrekte of te verstrekken voorzieningen.

Artikel 45. Intrekking van een voorziening

De verstrekking van voorzieningen is gebonden aan voorwaarden. In de beschikking wordt de belanghebbende gewezen op de voorwaarden die het recht op de voorziening met zich meebrengen w.o. de verplichting om wijzigingen in de situatie aan het college door te geven. Een duidelijke formulering in de beschikking vereenvoudigt een eventuele beëindiging of terugvordering van (het recht op) een voorziening. Er kan dan immers geen beroep worden gedaan op de onbekendheid met de regelgeving.

Artikel 46. Terugvordering

De wet bevat geen bepalingen omtrent terugvordering van voorzieningen. Dit is de reden om deze mogelijkheid op te nemen in de verordening en vormt tevens de juridische basis om tot terugvordering over te gaan. Indien er ten onrechte is uitbetaald of geleverd, kan het college de voorziening geheel of gedeeltelijk terugvorderen.

Van de mogelijkheid tot terugvordering wordt gebruik gemaakt als er van de zijde van de aanvrager sprake is van verwijtbaarheid. De terugvordering van een voorziening in natura is aan de orde wanneer de aanvrager in gebreke blijft zijn eigen bijdrage binnen de gestelde termijn en na aanmaning te voldoen.

Wanneer blijkt dat een financiële tegemoetkoming of een gemaximeerde vergoeding binnen drie maanden na de uitbetaling niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor deze is verleend, kan deze betaling ook worden teruggevorderd. Het gaat hierbij om voorzieningen waarbij de uitbetaling van de tegemoetkoming of de vergoeding aan de aanschaf van de voorziening voorafgaat.

Hoofdstuk 9 Slotbepalingen

Artikel 47. Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de aanvrager afwijken van de bepalingen van deze verordening. Dat kan uiteraard niet van de in de wet zelf genoemde bepalingen. Zonodig wordt er advies ingewonnen. Het afwijken van de bepalingen kan alleen maar ten gunste van de betrokken persoon met beperkingen of de eigenaar van de woonruimte.

Het gebruik maken van de hardheidsclausule wordt beschouwd als een uitzondering en niet als een regel. In verband met mogelijke precedentwerking wordt duidelijk aangegeven waarom in een bepaalde situatie van de verordening wordt afgeweken.

Artikel 48. Gevallen waarin de verordening niet voorziet

Dit artikel biedt de mogelijkheid in alle niet-voorzienne situaties te handelen naar bevind van zaken. Het gebruik maken van dit artikel moet beschouwd worden als een uitzondering en niet als een regel. Daarom moet altijd duidelijk aangegeven worden waarom in een bepaalde situatie van de verordening wordt afgeweken.

De inhoud en strekking van dit artikel is wezenlijk anders dan die van artikel 48. Dit artikel heeft een aanvullende werking ten aanzien van de verordening, terwijl artikel 48 een afwijkingsbevoegdheid inhoudt.

Artikel 49. Indexering

Middels deze bepaling is het mogelijk de bedragen, genoemd in het op de verordening gebaseerde Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Alkmaar, te indexeren. De indexering voor de meeste van de op deze verordening gebaseerde normbedragen, vindt plaats volgens het CBS-prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie. De bedragen van de eigen bijdragen worden eveneens jaarlijks aan de hand van de prijsindex voor de gezinsconsumptie gewijzigd.

Artikel 50. Evaluatie

Op grond van dit artikel wordt het gemeentelijk beleid periodiek geëvalueerd. Dat beleid omvat zowel het algemene beleid, zoals neergelegd in de verordening, als het uitvoeringsbeleid, dat onder de bevoegdheid van het college is neergelegd in beleidsregels. Met deze evaluatie houdt de gemeenteraad de mogelijkheid om oneffenheden glad te strijken en andere vormen van invulling in te passen.

Artikel 51. Citeertitel

Deze bepaling spreekt voor zich.